

Namen in alle talen

Lesidee luisteren en sociaal emotioneel bij “Woeste Willem”

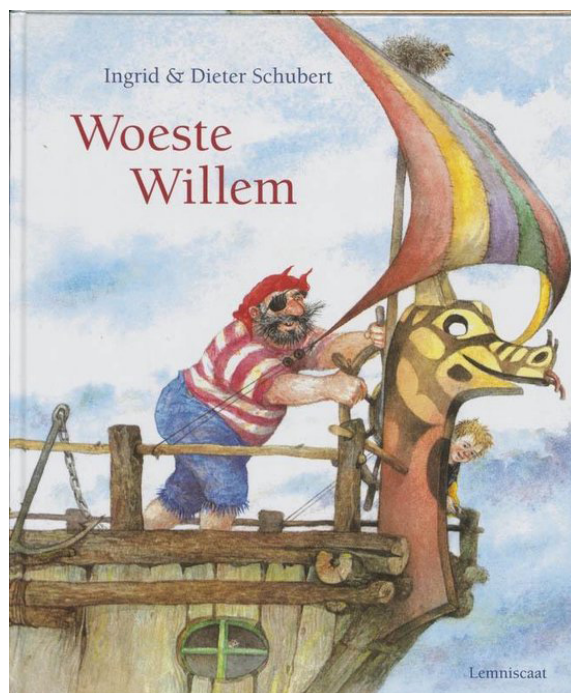
Onderbouw - Middenbouw - Bovenbouw

www.prentenboekeninalletalen.nl

Lesdoelen

1	Met elkaar in gesprek gaan over namen, de uitspraak van namen en verschillen per taal.
2	Taalgevoeligheid ontwikkelen: bewustwording dat namen een bepaald gevoel en idee oproepen en dat dat in iedere taal anders kan zijn.
3	Bewustwording creëren dat ook al ken je een taal niet echt, je wel dingen kunt herkennen als je goed luistert.

Voor deze les is het prentenboek “Woeste Willem” aanleiding om met elkaar te praten over namen. Voor meertalige leerlingen is dit soms een ingewikkeld onderwerp. De uitspraak van sommige namen kan lastig zijn voor een Nederlandse leerkracht en klasgenootjes en daarom worden kinderen soms (ongewild) anders aangesproken dan thuis. Deze les vraagt om een veilige, open sfeer in de klas waarbij voorkeuren mogen worden uitgesproken. Laat als leerkracht merken dat je graag wilt dat je de namen van de kinderen juist uitspreekt en dat je je best wilt doen om dat voor elkaar te krijgen. Het aangesproken worden met de juiste naam is natuurlijk niet alleen voor meertalige kinderen fijn, alle kinderen hebben er wel eens last van dat mensen hun naam verkeerd uitspreken/schrijven of een andere (scheld/koos)naam geven die het kind eigenlijk niet wil.

Klaar leggen

- » Het boek 'Woeste Willem' van Ingrid en Dieter Schubert
- » Zet de geluidsfragmenten klaar: <https://prentenboekeninalletalen.nl/geluidsfragmenten-lesideeen/>

Lesopbouw

1. Laat de leerlingen het boek 'Woeste Willem' zien. Kan iemand vertellen wie Woeste Willem is? En weten de leerlingen waar om Woeste Willem, WOESTE Willem heet?
2. Laat de website <https://prentenboekeninalletalen.nl/woeste-willem/> zien en bekijk in hoeveel talen het boek 'Woeste Willem' is vertaald.
3. Vertel de leerlingen dat in andere talen namen soms worden veranderd in een vertaling, maar soms ook niet.
4. Voor middenbouw en bovenbouw: Bedenk eventueel met je leerlingen waarom ze denken dat dat soms wel en soms niet gebeurt [een vertaler vindt het lastig om een andere naam te kiezen; de naam komt wel/niet voor in die andere taal; de naam heeft in die andere taal een andere (ongewenste) lading.
5. Vertel de leerlingen dat jullie nu gaan luisteren naar het eerste stukje op de eerste bladzijde van Woeste Willem in het Nederlands. Luister geluidsfragment 1. Zoals de leerlingen gehoord zullen hebben wordt Woeste Willem ook wel eens gewoon Willem genoemd.
6. Nu gaan jullie steeds naar een andere taal luisteren. Bespreek vooraf: wat denken jullie? Zal die taal Willem zeggen of niet? Waarom wel of niet? Horen de leerlingen ook andere bekende woorden in het stukje (bijvoorbeeld piraat en pensioen)?

Papiaments geluidfragment 2 (ja: Willem Bruta)

Frans geluidsfragment 3 (nee: Guillaume Féroce)

Zweeds geluidsfragment 4 (niet helemaal: Vilda Ville - Wilda Wille)

Tigrinya geluidsfragment 5 (ja, Woeste Willem)

Engels geluidsfragment 6 (niet helemaal: Wild William)

7. Praat een beetje na over de geluidsfragmenten. Wat vonden de leerlingen ervan om naar een andere taal te luisteren?
8. Ga hierna met elkaar in gesprek over namen. Vertel eerst jouw hele naam en geef later ook voorbeelden van welke koosnaampjes of scheldnamen jij wel eens krijgt en wat je daarvan vindt. Misschien kun je ook een voorbeeld geven van een familielid of kennis die officieel een bepaalde naam heeft, maar (liever) anders genoemd wordt.

Gespreksvragen:

Onderbouw

- » Hoe heet je?
- » Is deze naam anders op school dan thuis? Of anders in Nederland dan in het land waar het kind hier voor gewoond heeft?

- » Geven anderen je wel eens een andere naam? Bijvoorbeeld je ouders? Vind je dat leuk of niet?
- » Spreken mensen je naam wel eens verkeerd uit? Wat vind je daarvan? Wat doe je dan?

Middenbouw/bovenbouw

- » Hoe heet je? Voornamen, doopnamen, achternamen
- » Is deze naam anders op school dan thuis? Of anders in Nederland dan in het land waar het kind hiervoor gewoond heeft?
- » Geven anderen je wel eens een andere naam? Bijvoorbeeld je ouders? Vind je dat leuk of niet?
- » Spreken mensen je naam wel eens verkeerd uit? Wat vind je daarvan? Wat doe je dan?
- » Geven anderen je wel eens een scheldnaam? Hoe vind je dat?
- » Geven anderen, misschien je ouders of je grootouders, je wel eens een koosnaampje? Hoe vind je dat?

Extra

Misschien is deze les een aanleiding om met elkaar een afspraak te maken over het noemen van iedereen bij de juiste naam. Bij de intake zou er ook extra stil kunnen worden gestaan bij het juist overnemen van de naam van de nieuwe leerling. Een tip hierbij is om de ouders de naam duidelijk te laten uitspreken en dit op te nemen zodat de nieuwe leerkracht dat kan oefenen.